

NJORD Latvia: NJORD advokāti panāca lēmuma par mantas konfiskāciju pārskatīšanu lietā par sankciju pārkāpumu

2025. gada septembrī Latgales apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija apmierināja NJORD advokātu apelācijas sūdzību un atcēla Latgales rajona tiesas lēmumu par arestētās mantas atzīšanu par ar noziedzīgu nodarījumu saistītu mantu un tās konfiskāciju kriminālprocesā par iespējamu Eiropas Savienības sankciju pārkāpumu.

1. Lietas apstākļi

2023. gada novembrī Valsts ieņēmumu dienesta Nodokļu un muitas policijas pārvalde uzsāka kriminālprocesu par iespējamu ES sankciju pārkāpumu, kas tika kvalificēts pēc Latvijas Krimināllikuma 84. panta pirmās daļas – Starptautisko organizāciju un Latvijas Republikas noteikto sankciju pārkāpšana. Kriminālprocesa pirmstiesas izmeklēšanas gaitā tika izteikts pieņēmums par iespējamu ES sankciju pārkāpšanu, proti, ES normatīvajos aktos noteiktā eksporta uz Krievijas Federāciju aizlieguma pārkāpumu attiecībā uz laivu, kas pieder klientam – Polijas uzņēmumam.

NJORD advokāti kriminālprocesā pārstāvēja klienta intereses, kura mantiskās tiesības tika skartas ar laivas arestu. 2025. gada februārī laiva tika arestēta, pamatojoties uz aizdomām, ka kravas galamērķis ir nevis Kazahstāna, bet gan Krievijas Federācija.

2. Pirmās instances tiesas lēmums

2025. gada maijā VID Nodokļu un muitas policijas pārvaldes izmeklētājs pieņēma lēmumu par procesu par noziedzīgi iegūtu mantu un nodeva lietas materiālus Latgales rajona tiesai. 2025. gada 7. jūlijā Latgales rajona tiesa atzina laivu par ar noziedzīgo nodarījumu (ES sankciju pārkāpumu) saistītu mantu un nolēma to konfiscēt valsts labā.

3. NJORD advokātu argumenti

NJORD advokāti iesniedza Latgales apgabaltiesā apelācijas sūdzību par Latgales rajona tiesas lēmumu. NJORD sūdzībā cita starpā tika norādīti šādi argumenti:

- Latgales rajona tiesa nebija pienācīgi izvērtējusi visus lietai nozīmīgos pierādījumus, nebija pamatojusi, kā izmeklēšanas iesniegtie lietas materiāli apstiprina iespējamo sankciju pārkāpuma faktu, t.i., apzinātas iesaistīto personu darbības, kas vērstas uz ES sankciju pārkāpšanu/apiešanu.
- Latgales rajona tiesa nepārbaudīja, vai šajā gadījumā pastāv likumā paredzētie divi kumulatīvie pamati procesa par noziedzīgi iegūtu mantu uzsākšanai un turpināšanai attiecībā uz laivu: pietiekamu pierādījumu esamību par noziedzīga nodarījuma izdarīšanas faktu un objektīvu iemeslu esamību, kas padara neiespējamu krimināllietas par sankciju pārkāpumu nodošanu tiesai saprātīgā termiņā.
- Izmeklēšana nebija sniegusi pierādījumus par laivas izvešanas plānošanu tieši uz Krieviju, savukārt procesa dalībnieku iesniegtie dokumenti apstiprināja, ka kravas galamērķis bija Kazahstāna.
- Procesā iesaistītās personas bija iesniegušas papildu pierādījumus, kas apstiprināja, ka pārvadājuma galamērķis bija Kazahstāna, taču tiesa tos nebija izvērtējusi. Procesā iesaistītajām personām netika dota iespēja savlaicīgi iesniegt visus nepieciešamos pierādījumus par lietai nozīmīgiem faktiem.

4. Apgabaltiesas lēmums un tā motīvi

Nemot vērā NJORD advokātu argumentus, apgabaltiesa atcēla Latgales rajona tiesas lēmumu un nosūtīja lietas materiālus jaunai izskatīšanai. Motīvu daļā tiesa cita starpā norādīja:

- Latgales rajona tiesa nebija veikusi nepieciešamo visu iesniegto pierādījumu analīzi, nebija pilnībā izvērtējusi īpašnieka iesniegtos dokumentus un pierādījumus.
- Latgales rajona tiesas lēmumā nebija pietiekama pamatojuma secinājumam par laivas atzīšanu par ar noziedzīgu nodarījumu saistītu mantu un tās konfiskāciju.

- Latgales rajona tiesa nebija nodrošinājusi mantas īpašniekam iespēju iesniegt papildu pierādījumus, tādējādi pārkāpjot viņa procesuālās tiesības.
- Latgales rajona tiesa nebija ņēmusi vērā dokumentus, kas apstiprināja, ka laiva bija paredzēta nogādāšanai nevis Krieviju, bet gan uz Kazahstānu, kas varēja ietekmēt secinājumus par sankciju pārkāpumu.

Šī lieta ir piemērs tam, kā principiāla un profesionāla advokātu pozīcija var mainīt tiesvedības gaitu. Apelācijas instances tiesas lēmums apstiprināja, cik būtiska ir rūpīga pierādījumu analīze, procesuālo tiesību ievērošana un taisnīgas tiesas nodrošināšana. Demonstrējot dziļu izpratni par likumdošanas niansēm, NJORD advokāti panāca, ka netaisnīgais lēmums tika pārskatīts. Šis rezultāts uzsver kvalificētas juridiskās palīdzības nozīmi lietās, kas saistītas ar sankciju piemērošanu.

EDUARDS VAISLA
ZVĒRINĀTS ADVOKĀTS,
VECĀKAIS JURISTS

(+371) 67 313 315
EV@NJORDLAW.LV

DMITRIJS KOĻESŅIKOVS
ZVĒRINĀTS ADVOKĀTS,
PARTNERIS

(+371) 67 313 315
DK@NJORDLAW.LV